

6. Perjantaina 14 päivänä helmikuuta 1992

kello 13

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely:

1) Ehdotus valtion maksuperustelaiksi

Hallituksen esitys n:o 176/1991 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 1

2) Ehdotus laiksi valtion tulo- ja meno-
arviosta annetun lain muuttamisesta .....

Hallituksen esitys n:o 221/1991 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 2

3) Ehdotus laiksi kunnallisten viranhalti-
jain ja työntekijäin eläkelain muuttami-
sesta .....

Hallituksen esitys n:o 218/1991 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö
n:o 25/1991 vp

4) Ehdotus laiksi kunnallisten luotta-
mushenkilöiden eläkelain muuttamisesta .

Hallituksen esitys n:o 219/1991 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö
n:o 26/1991 vp

Ainoa käsittely:

5) Euroopan neuvoston Suomen val-
tuuskunnan kertomus parlamentaarisen
yleiskokouksen toiminnasta 42. istunto-
kaudella 7.5.1990—1.2.1991 .....

Mainittu kertomus (K 9/1991 vp)
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 8/
1991 vp

Puhetta johtaa puhemies Suominen.

S. Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi
toinen varapuhemies Pesälä sekä edustajat Ala-
ranta, Alho, Biaudet, Halonen, Jaakonsaari,
86 Jokiniemi, Koistinen, Lax, Lehtinen, Metsämä-
ki, Mäkipää, Näsi, Pokka, O. Rehn, Riihijärvi,
Rinne, Toivonen, Turunen ja Törnqvist.

„ Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päi-
västä sairauden vuoksi ed. Pokka, virkatehtävi-
en vuoksi ed. Halonen sekä yksityisasioiden
87 vuoksi edustajat Alho, Lax, Mäkipää, Pesälä,
Riihijärvi, Rinne, Toivonen ja Törnqvist sekä
kuluvan kuun 18 päivään yksityisasioiden vuoksi
ed. Näsi.

„ Eduskunnan tietoon saatettu asetetus

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eräiden Suo-
melle Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenenä
kuuluvien velvoitusten täyttämistä 29 päivänä
joulukuuta 1967 annetun lain 2 §:ssä säädetyssä
tarkoituksessa on eduskunnalle, puhemiehelle
osoitettuna, saapunut sanotun lain nojalla 7
päivänä helmikuuta 1992 annettu

88 Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvalli-
suusneuvoston Somaliaa koskevaan päätökseen
perustuvien velvoitusten täyttämistä.

Tämä asetetus on nyt saatettu eduskunnan
tietoon jakamalla se edustajille.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 411, 420, 422 ja 423, kaikki vuoden 1991 valtiopäiviltä. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Ed. Kalliomäen ym. välikysymys työllisyystilanteen parantamiseksi tarvittavista toimenpiteistä

P u h e m i e s : Ulkopuolella päiväjärjestyksen ilmoitetaan, että viime tiistain ensimmäisessä istunnossa tähän istuntoon pöydälle pantuun ed. Kalliomäen ym. välikysymykseen n:o 1 työllisyystilanteen parantamiseksi tarvittavista toimenpiteistä on sen allekirjoittajien lisäksi yhtynyt ed. Hautala.

Kun välikysymykseen on liittynyt kaikkiaan 77 edustajaa, tulen valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 2 momentin mukaisesti antamaan välikysymyksen tiedoksi asianomaiselle valtioneuvoston jäsenelle.

Erikoisvaliokuntien jäsenet

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että valiokunta- paikkojen järjestelyä varten pyytävät vapautusta ed. Liikkanen lakivaliokunnan jäsenyydestä, ed. Pelttari ulkoasiainvaliokunnan jäsenyydestä sekä ed. Mattila valtiovarainvaliokunnan jäsenyydestä ja perustuslakivaliokunnan varajäsenyydestä. Puhemiesneuvosto puoltaa anomuksia.

Anomuksiin suostutaan.

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että erikoisvaliokuntien täydennysvaalit toimitetaan ensi tiistain täysistunnossa. Ehdokaslistat täydennysvaaleja varten on vaalisäännön 19 §:n mukaan jätettävä keskustankansliaan viimeistään mainittuna tiistaina kello 11.

P u h e m i e s : Annan puheenvuoron ed. Ryynäselle Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunnan järjestäytymiskokouksen koolle kutsumista varten.

Ed. R y y n ä n e n : Arvoisa puhemies! Ilmoitan, että Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunta kokountuu järjestäytymistä varten tiistaina 18 päivänä helmikuuta kello 13 ympäristövaliokunnan huoneessa.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus valtion maksuperustelaksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 176/1991 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 1

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteilyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelulta 1—3 §, 1 luvun otsikko, 4—7 §, 2 luvun otsikko, 8—10 §, 3 luvun otsikko, 11 ja 12 §, 4 luvun otsikko, 13 ja 14 §, 5 luvun otsikko, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Ehdotus laiksi valtion tulo- ja menoarviosta annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 221/1991 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 2

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 2. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteilyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelulta 3, 3 a, 4 ja 7 §, 1 luvun otsikko, 15, 16, 18, 21 ja 22 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotus laiksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 218/1991 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 25/1991 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 25/1991 vp. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskoh- taiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 9 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Ehdotus laiksi kunnallisten luottamushenkilöiden eläkelain muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 219/1991 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 26/1991 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 26/1991 vp. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskoh- taiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. Stenius - Kaukonen : Herra puhemies! Vastalauseessa opposition edustajat ovat todenneet, että esitys kunnallisten luottamushen- kilöiden eläketurvan ja nimenomaan perhe-elä- keturvan heikentämisestä on osa Aho hallituk- sen sosiaaliturvan purkamisohjelmaa. Tämä esi- tys sinänsä on tietysti hyvin pieni asia, mutta kuvastaa Ahon hallituksen linjaa: Sosiaaliturvaa ollaan purkamassa kovalla vauhdilla. Nyt me oikeastaan tiedämme vasta pienistä asioista. Tämä on pienikin pienempi asia verrattuna siihen, mitä on tehty jo vuoden 1992 budjetissa ja varsinkin verrattuna siihen, mitä juuri tänäkin päivänä hallitus on suunnitellut, että ensi vuoden budjetin osalta tullaan sosiaaliturvaan tekemään

leikkauksia. Leikkausohjelmalle pitäisi laittaa piste jo kättelyssä ja katsoa, mistä leikataan. Korkeintaan hyvätuloisten etuuksista voidaan leikata, mutta ei esimerkiksi pienipalkkaisten luottamushenkilöiden perhe-eläketurvasta.

Kyllä minä ymmärrän, ettei kokoomuksen edustajia asia kiinnosta, koska teidän luottamus- henkilönne ovat hyvätuloisia, kaupungeissa usein pankinjohtajia. Ei heidän perhe-eläkkeen- sä menetys millään tavalla vaikuta perheenjäsen- ten tulevaisuuteen. Mutta kun on kysymys pieni- palkkaisesta tekstiilityöntekijästä, niin 100 tai 300 markan perhe-eläke on suuri asia, jos esimer- kiksi tämä luottamushenkilö kuolee ja hänen lapsensa saivat perhe-eläkettä tai hänen puoliso- nsä. 100 ja 300 markkaa näille ihmisille on todella iso asia, eikä sitä pidä ottaa pois. Sen takia me vastustamme tätä esitystä ja vaadimme, että asia hoidetaan niin, että koko kunnallisten luottamusmiesten perhe-eläkejärjestelmää korja- taan, ei suinkaan lopeteta niin kuin hallitus aikoo.

Ed. L a i n e : Herra puhemies! Olin aikanaan säätämässä lakia, jota hallitus nyt ehdottaa osit- tain purettavaksi. Hallituksen esityksen vuonna 1977, kuten tallettamistani asiakirjoista ilmenee, antaja oli sisäasiainministeri Eino Uusitalo. Hal- litus silloin kertoi ehdotuksensa perusteluissa, että hallituksen esitys annetaan sen johdosta, että eduskunta oli vuoden 1973 valtiopäivien yhteydessä kehottanut antamaan sellaisen esi- tyksen, jonka hallitus sitten vuonna 1977 antoi.

Hallituksen esityksen perusteluissa silloin ni- menomaan todettiin, että joillakin kunnallisilla luottamushenkilöillä on saattanut kulua niin paljon aikaa kunnallisten luottamustoimien hoi- tamiseen, että työnantaja ei ole siltä ajalta palk- kaa maksanut ja näin ollen työeläkemenetys on ollut tuntuva. Siitä syystä hallitus ehdotti annet- tavaksi kunnalliselle eläkelaitokselle oikeuden harkinnanvaraisen eläkkeen antamiseen. Nyt hallitus esittää juuri tämän harkinnanvaraisen eläkkeen lopettamista.

Muuten olen samaa mieltä, mitä ed. Stenius- Kaukonen äsken puheenvuorossaan esitti. Asian kolmannessa käsittelyssä tulen myös olemaan tämän lain hylkäämisen kannalla.

Ed. S k i n n a r i : Herra puhemies! Tämähän ei markkamääräisesti ole iso asia, mutta periaat- teellisesti sillä on ehkä joillekin kansalaisille todella suuri merkitys ja jopa myös rahallisesti. Nythän meillä jo on selvästi havaittavissa, että

kunnallisvaltuustot virkahenkilöistyvät eli valtuustojen jäsenistä suurin osa on henkilöitä, joilla on julkinen virka. Jos tämän tyyppisiä ratkaisuja tehdään kuten nyt Ahon hallitus tässä esityksessään on ehdottanut, niin esimerkiksi tuntipalkkalaiselle, joka on valittu kunnalliseen luottamustehtävään, töistä poissaolo ei ole sama asia kuin henkilölle, joka on kuukausipalkalla. Tässä mielessä uudistuksen toteuttaminen tällä tavoin ei sosialidemokraattienkaan mielestä ole ollut tarkoituksenmukaista. Meikin olemme asettuneet sille kannalle, että tämä lakiehdotus hyldättäisiin.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 2 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunnan kertomus parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta 42. istuntokaudella 7.5.1990—1.2.1991

Ainoa käsittely

Mainittu kertomus (K 9/1991 vp)

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 8/1991 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 8/1991 vp.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi tiistaina kello 14.

Täysistunto lopetetaan kello 13.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen